

“जनहिताय सर्वदा”

फळ : ०२२ २२०४ ४२१२

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय (विस्तार), दालन क्र. १२८,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

ई-मेल : k.patil@nic.in

क्र. भांखधो- २०१८/प्र.क्र.१४०/उद्योग-४

दिनांक :- १४ मार्च, २०२३

प्रति,

सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ३२.

विषय :- उद्योग विभागाच्या दिनांक ०१.१२.२०१६ रोजीच्या सुधारीत खरेदी धोरणातील तरतूदीच्या अनुषंगाने त्यांची अंमलबजावणी करून खरेदी प्रक्रिया राबविण्याबाबत शासनाच्या अधिपत्याखालील सर्व विभागांना / कार्यालयांना अनिवार्य करण्यात आलेले आहे. त्यात विविध प्रशासकीय विभागांच्या अधिपत्याखालील मंडळे / महामंडळे / महानगरपालीका / नगरपालिका / जिल्हापरिषदा तसेच विधानसभेच्या कायद्याखाली स्थापित कोणतीही संस्था / मंडळे / महामंडळे / प्राधिकरण / स्वायत्त संस्था अशा सर्व संस्थांना शासनाचे खरेदी धोरण लागू असल्याने सदरच्या सर्व प्राधिकाऱ्यांनी सदर धारेणातील तरतूदीची अंमलबजावणी करणे बंधनकारक आहे. त्यानुषंगाने मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी देखील त्यांच्या अधिपत्याखालील असलेल्या क्षेत्रीय कार्यालयांना व प्राधिकरणांना या खरेदी धोरणाची अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश देणे अपेक्षित आहे.

महोदय,

उद्योग विभागाच्या दिनांक ०१.१२.२०१६ रोजीच्या सुधारीत खरेदी धोरणातील तरतूदीच्या अनुषंगाने त्यांची अंमलबजावणी करून खरेदी प्रक्रिया राबविण्याबाबत शासनाच्या अधिपत्याखालील सर्व विभागांना / कार्यालयांना अनिवार्य करण्यात आलेले आहे. त्यात विविध प्रशासकीय विभागांच्या अधिपत्याखालील मंडळे / महामंडळे / महानगरपालीका / नगरपालिका / जिल्हापरिषदा तसेच विधानसभेच्या कायद्याखाली स्थापित कोणतीही संस्था / मंडळे / महामंडळे / प्राधिकरण / स्वायत्त संस्था अशा सर्व संस्थांना शासनाचे खरेदी धोरण लागू असल्याने सदरच्या सर्व प्राधिकाऱ्यांनी सदर धारेणातील तरतूदीची अंमलबजावणी करणे बंधनकारक आहे. त्यानुषंगाने मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी देखील त्यांच्या अधिपत्याखालील असलेल्या क्षेत्रीय कार्यालयांना व प्राधिकरणांना या खरेदी धोरणाची अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश देणे अपेक्षित आहे.

२. उद्योग विभागाच्या दिनांक ०१.१२.२०१६ रोजीच्या खरेदी धोरणात विविध घटकांना आरक्षण देण्यात आलेले आहे. त्यात सुक्ष्म व लघू उद्योगांकरीता आरक्षण व सुविधा देण्यात आल्या आहेत. उद्योग विभागाच्या दिनांक २३.०७.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये १८५ वस्तू आणि सेवा पुर्णत: राज्यातील सुक्ष्म व लघू उद्योजकांसाठी राखिव ठेवण्यात अलेल्या आहेत. अशा राखीव वस्तू आणि सेवांची १०० टक्के खरेदी सुक्ष्म व लघू उद्योगांकडून करताना २० टक्के खरेदी अनुसुचित जाती व अनुसुचित जमातीच्या उद्योजकांडून करण्याबाबत नमुद करण्यात आलेले आहे. खरेदीचा विषय राखीव नसेल तर एकूण खरेदी आदेशाच्या २० टक्के खरेदी एल-१ किंमतीने सुक्ष्म व लघू उद्योगांकडून फक्त त्यांनी उत्पादन केलेल्या वस्तू आणि सेवांसाठी राखीव ठेवावेत व या २० टक्क्यांपैकी ४ टक्के खरेदी अनुसुचित जाती किंवा अनुसुचित जमातीच्या उद्योजकांकडून करण्यात यावी, अशा तरतूदी करण्यात आलेल्या आहेत.

३. उद्योग विभागाच्या सुधारीत खरेदी धोरणातील परिच्छेद ३.१.२.९. नुसार स्टार्ट-अप घटकांना खरेदी धोरणामध्ये प्राधान्य देण्यासाठी त्यांनी निविदेत सहभाग घेतल्यास अशा घटकांना केंद्र शासनाच्या Department of Industrial Policy and Promotion (DIPP) यांनी ठरविलेल्या नियमावलीनुसार नोंदणी झाल्यापासून ५ वर्षांपर्यंत

अनुभव व वार्षिक उलाडालीच्या अटीतून सुट देण्यात येते. तसेच अशा घटकांना निविदा शुल्क व बयाना रक्कम भरण्यापासून सुट देण्यात येते. त्यांनी निविदेत सहभाग घेतल्यास खरेदी मुल्याच्या १० टक्के खरेदी आदेश प्रायोगिक तत्वावर देण्यात यावा, अशा तरतूदी करण्यात आलेल्या आहेत. तसेच अंध व दिव्यांग संस्थांकडून करावयाची खरेदी, महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ / महासंघ यांच्याकडून करावयाची खरेदी, शासकीय महामंडळ / उपक्रम यांच्याकडून करावयाची खरेदी याबाबत कार्यपद्धती नमुद करण्यात आली असून संबंधित खरेदीदार विभागांनी खरेदीची प्रक्रिया राबविताना सदर कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात येईल याची काळजी घ्यावी.

४. खरेदी धोरणात नमुद केल्यानुसार सुक्ष्म व लघू, मध्यम उद्योग विकास अधिनियम, २००६ अंतर्गत उत्पादक म्हणून नोंदणीकृत असलेल्या सुक्ष्म व लघू उत्पादकांना निविदा शुल्क व बयाना रक्कम भरण्यापासून सुट देण्यात आली आहे. तसेच शासकीय मंडळ / महामंडळ / उपक्रमांना आणि सुक्ष्म, लघू व मध्यम उपक्रमांतर्गत नोंदणीकृत असलेले उत्पादक व पुरवठादार यांना निविदेमध्ये निविदा शुल्क व बयाना रक्कम भरण्यापासून सुट देण्यात आली आहे.

५. उपरोक्त प्रमाणे, सुधारीत खरेदी धोरणात स्वयंस्पष्ट तरतूदी असून सदर तरतूदीच्या आधारे प्रशासकीय विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये यांनी या तरतूदीचा अंमलबजावणी करून खरेदी प्रक्रिया राबविणे बंधनकारक आहे. तथिथाप, असे निर्दर्शनास आले आहे की, काही विभागांकडून / कार्यालयांकडून याबाबतची अंमलबजावणी करण्यात येत नाही. सबब, उद्योग विभागाच्या सुधारीत खरेदी धोरणातील उपरोक्त तरतूदीच्या अनुषंगाने खरेदी प्रक्रिया राबविणेबाबत व त्यातील तरतूदीचे पालन करण्याबाबत सर्व प्रशासकीय विभागांना विनंती करण्यात येत आहे. तसेच आपल्या अधिनस्त असलेल्या सर्व विभागांना / कार्यालयांना याबाबतीतील निर्देश आपल्या स्तरावरून देण्याबाबत विनंती करण्यात येत आहे.

६. सदरचे शासन पत्र हे महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०२३०३२४१४२५०७५११० असा आहे. हे शासन पत्र डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

आपला

(डॉ. हर्षदीप कांबळे)
प्रधान सचिव (उद्योग व खनिकर्म)